

Diguem prou a l'analfabetisme estadístic!

La nostra societat s'enfronta a un flux constant d'informació estadística procedent de notícies, informes de gestió, campanyes sanitàries, publicitat o debats polítics, entre d'altres. Davant d'aquesta proliferació de dades i xifres ens fem les preguntes següents:

- **Estem prou preparats per a comprendre, raonar i avaluar la informació estadística que ens proporcionen?**
- **Hem rebut suficient formació en estadística per tal de prendre decisions d'una manera informada i correcta?**
- **Les empreses, administracions i organitzacions usen les dades seguint principis ètics?**

La nostra experiència com a professionals, personal investigador i docent de l'àmbit de l'estadística, ens diu que no i, per això, promovem aquest manifest a favor de l'alfabetització estadística.

Manifest a favor de l'alfabetització estadística

L'**alfabetització estadística** és el conjunt d'habilitats i coneixements que permeten comprendre i fer ús de la informació estadística i el sentit estocàstic de forma efectiva. Aquest conjunt d'habilitats i coneixements es conté en dos aspectes claus, el **raonament estadístic** i el **pensament estadístic**, que indiquen la manera en què les persones analitzen i comprenen un món complex, sintetitzat a través de les dades, i tenint en compte la incertesa associada a un coneixement parcial.

Les necessitats d'una correcta alfabetització estadística es poden sintetitzar en els punts següents

1. **La presa de decisions:** El coneixement estadístic i el sentit estocàstic permet a la ciutadania prendre decisions informades en diferents àmbits de la vida, com ara la salut, l'educació, el canvi climàtic, l'economia o la política. Sense habilitats estadístiques, les persones queden exposades a la desinformació, el disbarat o la manipulació.
2. **El creixement de la informació estadística:** En la societat actual, la informació estadística és omnipresent, ja sigui en les notícies, els balanços empresarials, els informes mèdics o en les xarxes socials. Això fa que sigui imprescindible comptar amb una alfabetització estadística per a poder interpretar i utilitzar-la adequadament aquesta informació. Les competències estadístiques fomenten el pensament crític i protegeixen les persones de notícies falses i enganys.
3. **El desenvolupament de noves tecnologies amb pensament i raonament estadístic:** Les noves tecnologies han permès que la informació i les dades siguin més accessibles i manejables que mai. Això fa que sigui imprescindible tenir una preparació estadística per a poder aprofitar al màxim les oportunitats i l'abast que ofereixen aquestes noves tecnologies. A més, la societat actual s'enfronta ja a una de les majors revolucions tecnològiques de la nostra història: la Intel·ligència Artificial, que requereix alfabetització estadística per a comprendre el seu abast.

Per tant, convidem a les institucions educatives, a les administracions, i al poder legislatiu a abordar les deficiències en les habilitats estadístiques i implementar mesures que evitin l'aparició de nous grups vulnerables en termes d'analfabetisme estadístic. Per això, proposem el següent **decàleg**:

1. **Promoure i introduir l'alfabetització estadística i el sentit estocàstic** com a part de les assignatures **d'educació primària, secundària i universitària**, adaptant i estenent la guia "*Guidelines per a l'Assessment and Instruction in Statistics Education*" (GAISE) desenvolupada per l'*American Statistical Association*. Promovent també postgraus, màsters i doctorats en alfabetització estadística.

2. **Impulsar l'alfabetització estadística i el sentit estocàstic** de la societat posant al seu abast **material divulgatiu**, accessible per a tots, independentment del seu nivell educatiu o de les seves capacitats. Les persones que disposen d'aquesta competència estan millor preparades per a adaptar-se als canvis i per a innovar en el seu àmbit d'actuació.
3. Realitzar **campanyes de sensibilització sobre alfabetització estadística** per a la ciutadania als **mitjans de comunicació públics**.
4. **Incentivar la col·laboració entre institucions i professionals de l'estadística** per garantir la fiabilitat de les dades i el seu correcte ús.
5. **Incorporar informació estadística contrastada a la presa de decisions** polítiques, socials i empresarials de forma imparcial.
6. **Fomentar l'ús ètic de l'estadística** per a promoure la **transparència i la responsabilitat** en l'ús de dades.
7. **Millorar la comunicació de les dades estadístiques públiques** per fer-les més comprensibles i accessibles, evitant així la possible manipulació.
8. **Facilitar l'accés a bases de dades públiques** amb finalitats investigadores que repercuteixin en el benefici de la societat i fomentant la reproductibilitat com a suport del mètode científic.
9. **Promoure l'accés obert a la informació estadística**.
10. **Promoure la creació d'una comunitat de professionals de l'alfabetització estadística**, que ofereixin assessorament a les diferents institucions.

Aquest decàleg facilitarà el canvi necessari per a millorar l'alfabetització estadística a la nostra societat, com a part de la campanya de la comunitat internacional per a educar estadísticament el món.

Deia H.G. Wells: "**El pensament estadístic serà algun dia tan necessari per a una ciutadania eficient com la capacitat de llegir o escriure**" I aquest dia ja ha arribat!

Manifest a favor de la alfabetització estadística

Societats, entitats, col·lectius i persones que firmen aquest manifest: